

Domovská stránka>Obchodné registre, konkurzné registre a katastre>Obchodné registre v krajinách EÚ

Obchodné registre v krajinách EÚ

Česko

V tejto časti sa uvádza prehľad spôsobu organizácie verejného registra v Českej republike. Verejný register zahŕňa spolkový register, obchodný register, nadačný register, register ústavov, register spoločenstiev vlastníkov jednotiek a register všeobecne prospešných spoločností.

História obchodného registra v Českej republike

Kedy bol zriadený?

Súčasná podoba obchodného registra vychádza z prepracovania občianskeho práva, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2014 prijatím nového Občianskeho zákonníka (zákon č. 89/2012 Zb.) a súvisiacich právnych predpisov, najmä zákona č. 90/2012 Zb. o obchodných korporáciách a zákona č. 304/2013 Zb. o verejných registroch právnických a fyzických osôb a o evidencii zvereneckých fondov (ďalej len „zákon o registroch“). V súčasnosti je obchodný register jedným z tzv. verejných registrov a podlieha všeobecnej regulácii podľa zákona o registroch. Okrem obchodného registra sú verejnými registrami aj tieto nástroje:

spolkový register slúžiaci na evidenciu údajov o spolkoch, odborových organizáciách, medzinárodných odborových organizáciách, organizáciách

zamestnávateľov, medzinárodných organizáciách zamestnávateľov a pobočných spolkoch,

nadačný register slúžiaci na evidenciu údajov o nadáciách a nadačných fondoch,

register ústavov slúžiaci na evidenciu údajov o ústavoch,

register spoločenstiev vlastníkov jednotiek slúžiaci na evidenciu údajov o spoločenstvách vlastníkov,

register všeobecne prospešných spoločností slúžiaci na evidenciu údajov o všeobecne prospešných spoločnostiach.

V tomto texte sa pojmom „verejný register“ označuje aj obchodný register.

Od 1. januára 2018 sa v zákone o registroch upravuje aj evidencia zvereneckých fondov (činnosť, ktorá je na rozdiel od samotných verejných registrov verejná len čiastočne).

Okrem zákona o registroch existujú aj osobitné samostatné právne predpisy, ktorými sa upravujú verejné registre konkrétnych druhov právnych foriem, a to register poľovníckych spolkov (vedený štátnymi orgánmi s pôsobnosťou v oblasti poľovníctva, t. j. príslušnými obcami s rozšírenou právomocou), register politických strán a hnutí (vedený ministerstvom vnútra), register registrovaných cirkví, náboženských spoločností a iných právnických osôb (vedený ministerstvom kultúry) a register školských právnických osôb (vedený ministerstvom školstva, mládeže a športu). Tieto verejné registre sú regulované a prevádzkované v podstate rovnakým spôsobom ako verejné registre, na ktoré sa vzťahuje zákon o registroch.

Z historického hľadiska súvisí vznik obchodného registra na českom území s kodifikáciou obchodného práva v Predlitavsku v roku 1863. Obchodný register bol zriadený zákonom č. 1/1863 (Všeobecný obchodný zákonník), ktorý bol platný aj v iných krajinách. Týmto zákonom sa zaviedla povinnosť zápisu subjektov do obchodného registra. V dôsledku zmeny právneho systému bol obchodný register v roku 1950 zmenený na register spoločností. Neskorší spoločenský a politický vývoj vyústil v roku 1992 do obnovenia obchodného registra, pričom sa vychádzalo z koncepcie, ktorá bola základom pôvodného obchodného registra aj registra spoločností. Koncepcia obchodného registra z roku 1992 v podstate pretrvala až do súčasnosti a prežila aj spomínané prepracovanie súkromného práva v roku 2014.

Kedy bol digitalizovaný?

Obchodný register je vedený v elektronickej podobe už od 1. januára 1997, hoci zákonná požiadavka v tomto zmysle bola zavedená až 1. júla 2005.

Obchodný register je informačný systém verejnej správy. Je prepojený s inými základnými registrami (napr. s registrom osôb). Základný register obsahuje referenčné údaje, referenčné odkazy a identifikátory fyzických osôb – a prípadne aj autentifikačné údaje, prevádzkové údaje a iné zákonom stanovené údaje. Referenčné údaje sú prepojené s údajmi obsiahnutými v iných registroch, čo zabezpečuje ich interoperabilitu. Znamená to, že ak sa zmenia údaje v jednom registri, zmena sa automaticky premietne aj do ostatných základných registrov obsahujúcich rovnaké údaje. Bežným príkladom je zmena mena, ktorá sa prejaví aj v ostatných základných registroch.

V niektorých prípadoch sú údaje týkajúce sa osôb, ktoré boli zapísané pred 1. januárom 1997, k dispozícii len v papierovej podobe, keďže tieto dokumenty alebo zapísané údaje sa nedigitalizovali a nie sú v aplikácii verejných registrov dostupné.

Aké právne predpisy sa v súčasnosti uplatňujú?

Od prepracovania súkromného práva v roku 2014 je obsah verejných registrov (vrátane obchodného registra) regulovaný zákonom o registroch. Niektoré ďalšie technické aspekty sú upravené vo vykonávacích predpisoch, t. j. vo vyhláške č. 323/2013 Zb. o náležitostiach formulárov na podávanie návrhov na zápis, zmenu alebo výmaz údajov do verejného registra a o zrušení niektorých vyhlášok a v nariadení vlády č. 351/2013 Zb., ktorým sa určuje výška úrokov z omeškania, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, určuje odmena likvidátora, likvidačného správcu a člena orgánu právnickej osoby vymenovaného súdom a upravujú niektoré otázky Obchodného vestníka [*Obchodní věstník*], verejných registrov právnických a fyzických osôb a evidencie zvereneckých fondov a evidencie údajov o skutočných majiteľoch.

Mimochodom, register skutočných majiteľov (konečných užívateľov výhod) právnických osôb je od 1. júna 2021 upravený samostatným zákonom (č. 37/2021 Zb. o evidencii skutočných majiteľov). Od 1. januára 2018 až do uvedeného dátumu sa na evidenciu skutočných majiteľov vzťahoval zákon o registroch.

Aké údaje register poskytuje?

Kto má právo do registra nahliadať?

Každý má právo nahliadnuť do obchodného registra a do všetkých ostatných verejných registrov a robiť si kópie údajov, ktoré sú v nich obsiahnuté.

Okrem priameho nahliadnutia do obchodného registra možno do príslušného spisu nahliadnuť aj na súde. V takomto prípade je však nutné preukázať právny záujem, aby príslušný súd prístup k spisu povolil. Osoby, ktoré preukážu právny záujem, môžu potom bez obmedzenia nahliadnuť do spisu (a to aj do príloh k nemu a do zoznamu všetkých jeho častí).

Vzhľadom na vysokú úroveň transparentnosti a prakticky úplné zverejňovanie informácií a dokumentov je praktickejšie nahliadať do obchodného registra priamo, pretože tak môže urobiť ktokoľvek bez potreby preukazovať právny záujem.

Aké údaje register obsahuje?

Aké druhy údajov sa v ňom uchovávalujú? (aké druhy subjektov sa do verejného registra zapisujú; ako je to s informáciami o platobnej neschopnosti, finančnými výkazmi atď.?)

Do obchodného registra sa zapisujú všetky spoločnosti (verejné obchodné spoločnosti, komanditné spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, akciové spoločnosti) a ich organizačné zložky, družstvá, ako aj podniky a organizačné zložky zahraničných právnických osôb pôsobiach v Českej republike. Do obchodného registra sa zapisujú aj fyzické osoby podnikajúce v Českej republike, ktoré o zápis požiadajú.

Podniky alebo organizačné zložky sa do obchodného registra zapisujú len vtedy, ak sú založené. Do obchodného registra sa musia zapísať podniky alebo organizačné zložky zahraničných právnických osôb, ktoré majú sídlo mimo Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru. Ak zahraničná právnická osoba, ktorá patrí do tejto kategórie, nepresunula svoju podnikateľskú činnosť alebo jej časť do Českej republiky, do registra sa zapíše samotný subjekt. Podniky alebo organizačné zložky zahraničných právnických osôb, ktorých sídlo sa nachádza v EÚ alebo EHP, sa do registra zapisujú len vtedy, ak o to požiadajú.

Obchodný register obsahuje veľmi podrobné informácie o zapísaných osobách. Táto vysoká úroveň transparentnosti umožňuje vysokú mieru verejnej kontroly, ktorej potrebu zabezpečuje samotný register, ako aj zbierka listín [*sbírka listin*], ktorá je archívom dôležitých dokumentov týkajúcich sa zapísaných osôb.

Vo verejných registroch sú zaznamenané najmä tieto údaje:

meno (alebo názov spoločnosti) a sídlo a adresa, na ktorej sa zapísaná osoba zdržiava alebo má bydlisko,

predmet činnosti alebo podnikania (prípadne opis účelu, ktorý subjekt sleduje),

právna forma, v ktorej právnická osoba existuje,

dátum založenia (a zrušenia) právnickej osoby,

rodné číslo fyzickej osoby alebo identifikačné číslo právnickej osoby,

názov a zloženie predstavenstva a postup pri konaní v mene právnickej osoby,

názov a zloženie dozorného orgánu,

údaje o splnomocnenom zástupcovi a spôsobe jeho konania v mene právnickej osoby.

Uvedený zoznam nie je úplný. Rozsah informácií zapísaných v registri sa líši v závislosti od formy právnickej osoby.

V prípade obchodného registra sa zaznamenávajú aj tieto údaje:

výška základného imania spoločnosti s ručením obmedzeným/akciovej spoločnosti,

výška vkladu spoločníka a skutočný vklad,

informácie o zadržiacich a iných vecných právach týkajúcich sa podielu v obchodnej korporácii, ktorý nie je zastúpený cennými papiermi alebo

zaknihovanými cennými papiermi,

informácie týkajúce sa organizačných zložiek.

Ďalej sú v obchodnom registri zapísané aj informácie týkajúce sa zrušenia a výmazu zapísanej osoby:

dátum vyhlásenia právnickej osoby za neplatnú a dátum zrušenia právnickej osoby (v oboch prípadoch s uvedením právneho dôvodu),

informácie o začatí a ukončení likvidačného konania (vrátane podrobných informácií o likvidátorovi),

informácie týkajúce sa insolvenčného konania a jeho začatia, informácie týkajúce sa správcu konkurznej podstaty, obmedzenia vzťahujúce sa na práva dlžníka nakladať s konkurznou podstatou na základe rozhodnutia konkurzného súdu, vyhlásenie a zrušenie konkurzu, povolenie reorganizácie, schválenie plánu reorganizácie a vykonanie tohto plánu alebo jeho hlavných častí, rozhodnutie súdu o nariadení výkonu rozhodnutia postihnutím podielu spoločníka v spoločnosti alebo exekučný príkaz na postihnutie podielu spoločníka v spoločnosti, ako aj rozhodnutia súdu o zastavení exekučného konania alebo oznámenia o ukončení exekučného konania iným spôsobom ako zastavením (s uvedením dôvodu rozhodnutia), rozhodnutie súdu o nariadení výkonu rozhodnutia predajom podniku alebo jeho časti, alebo exekučný príkaz na predaj podniku alebo jeho časti, ako aj rozhodnutia súdu o zastavení exekučného konania alebo oznámenia o ukončení exekučného konania iným spôsobom ako zastavením (s uvedením dôvodu rozhodnutia) a rozhodnutia súdu o predbežných opatreniach, ktorými sa obmedzuje alebo zakazuje nakladanie s podielom spoločníka v spoločnosti, s podnikom alebo s podstatnou časťou majetku spoločnosti, a takisto zrušenie alebo ukončenie týchto opatrení (s uvedením dôvodu rozhodnutia) a právny dôvod výmazu právnickej osoby z registra.

Ak je pre zapísanú právnickú osobu vymenovaný správca, súd do obchodného registra doplní informácie o správcovi.

Ak je v obchodnom registri z akéhokoľvek dôvodu zapísaná fyzická osoba, zapisujú sa doň aj tieto údaje: dátum narodenia, rodné číslo (ak bolo pridelené) a adresa pobytu alebo bydliska (ak sa líši od adresy pobytu). Rodné čísla sa však nezverejňujú.

V prípade podnikov alebo organizačných zložiek zahraničných právnických osôb sa do obchodného registra musí zapísať aj jurisdikcia, v ktorej bol daný subjekt založený.

V prípade fyzických osôb, ktoré sú členmi predstavenstva a dozorného orgánu, splnomocnenými zástupcami, členmi verejnej obchodnej/komanditnej spoločnosti a spoločníkmi v spoločnosti s ručením obmedzeným, sa do obchodného registra musia zapísať údaje o ich bydlisku alebo mieste trvalého pobytu a dátum narodenia.

Aké druhy dokumentov sa uchovávali (spisy, zbierky listín, stanovy, zápisnice z valných zhromaždení atď.)?

Verejné registre obsahujú zbierku listín. V právnych predpisoch sa stanovuje, ktoré dokumenty musia byť v zbierke listín uložené. Hlavné dokumenty sú:

zakladateľská listina (zakladateľský dokument, stanovy, osvedčenie o konaní ustanovujúcej schôdze družstva alebo iná zakladateľská listina v závislosti od formy právnickej osoby) a stanovy nadácií, nadačných fondov alebo ústavov,

rozhodnutia o vymenovaní, voľbe, odvolaní alebo inom ukončení funkcie osôb, ktoré sú členmi predstavenstva, prípadne iných osôb, ktoré sú oprávnené prijímať záväzky v mene právnickej osoby (napr. vedúci organizačnej zložky),

výročné správy,

riadne, mimoriadne a konsolidované účtovné závierky,

rozhodnutia o zrušení právnickej osoby, záverečné správy o likvidačnom konaní a rozhodnutia súdu o vymenovaní správcu právnickej osoby,

rozhodnutia o premene právnickej osoby a o projekte premeny, oznámenia o zamietnutí alebo neschválení projektu premeny, rozhodnutia súdu o neplatnosti projektu premeny alebo neplatnosti uznesenia prijatého na valnom zhromaždení či členskej schôdzi, na ktorej bol projekt premeny schválený,

znalecké posudky na ocenenie nepeňažného vkladu pri založení nadácie, nadačného fondu, ústavu, spoločnosti s ručením obmedzeným alebo akciovej spoločnosti alebo pri zvýšení ich základného imania, resp. imania nadačného fondu, znalecké posudky na ocenenie nepeňažného vkladu do družstva,

znalecké posudky na ocenenie majetku pri premene spoločnosti a družstva a znalecké posudky na ocenenie majetku pri nadobudnutí majetku akciovej spoločnosti od zakladateľov za odplatu podľa zákona č. 90/2012 Zb. o obchodných korporáciách,

všetky rozhodnutia súdu prijaté v insolvenčnom konaní,

rozhodnutia súdu o neplatnosti rozhodnutia prijatého jedným z orgánov právnickej osoby,

dokumenty preukazujúce kúpu podniku podľa ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa takejto kúpy,

rozhodnutia prijaté valným zhromaždením o oslobodení zamestnancov od splatenia plnej emisnej ceny upísaných akcií alebo o ich nároku na nadobudnutie takýchto akcií za iných zvýhodnených podmienok.

V právnych predpisoch sa stanovuje, ktoré dokumenty *musia* byť v zbierke listín uložené. Vo všeobecnosti ide o dokumenty, ktoré majú zásadný vplyv na založenie, zrušenie a fungovanie právnickej osoby. Uvádza sa v nich, kto môže právnickú osobu zastupovať a kto je oprávnený prijímať záväzky v jej mene.

Ako možno v registri vyhľadávať (a aké kritériá vyhľadávania sú k dispozícii)?

Osobne

Verejné registre sú prístupné len prostredníctvom webovej aplikácie verejných registrov. Údaje týkajúce sa osôb zapísaných pred 1. januárom 1997 sa sprístupňujú v papierovej podobe, ak neboli digitalizované, a nemusia byť prostredníctvom webovej aplikácie verejných registrov dostupné.

Na webovom sídle registra

Webová aplikácia verejných registrov ponúka možnosť bezplatného vyhľadávania. Zápisy možno vyhľadávať podľa mena alebo názvu spoločnosti zapísaného subjektu, podľa identifikačného čísla osoby alebo podľa čísla spisu, pod ktorým je osoba zapísaná na príslušnom registrovom súde.

Vyhľadávanie možno spresniť pomocou ďalších údajov ako adresa sídla, názov ulice, súd, na ktorom je subjekt zapísaný, jeho právna forma atď.

Vyhľadávanie je možné aj podľa typu účasti v zapísanej osobe: možno vyhľadávať medzi zapísanými fyzickými a právnickými osobami, ktoré majú akúkoľvek účasť v zapísanej právnickej osobe.

Okrem toho sú na adrese <https://dataor.justice.cz/> k dispozícii otvorené údaje. Súbor údajov za aktuálny rok obsahujúci lokálny katalóg otvorených údajov z aplikácie verejných registrov sa aktualizuje denne. Ak je súbor údajov prepojený s predchádzajúcim rokom, aktualizuje sa raz ročne (vždy v januári aktuálneho roka). Opis súboru údajov možno nájsť v podrobnostiach o súbore údajov. Obsah súboru údajov a opis lokálneho katalógu otvorených údajov z aplikácie verejných registrov je k dispozícii v používateľskej príručke dostupnej na tomto odkaze:

https://dataor.justice.cz/files/ISVR_OpenData_Uzivatelaska_prirucka.pdf.

Aké sú dostupné kritériá vyhľadávania?

Možno vyhľadávať podľa mena, názvu spoločnosti alebo identifikačného čísla zapísanej osoby alebo podľa údajov o dotknutej právnickej alebo fyzickej osobe.

Ako môžem dokumenty získať?

Je to bezplatné?

Možno získať čiastočný alebo úplný výpis z verejného registra alebo zo zbierky listín. Čiastočný výpis obsahuje len posledné platné údaje zadané v obchodnom zákonníku. Úplný výpis obsahuje všetky údaje zadané pre dotknutú osobu.

Platí sa poplatok?

Táto služba je spoplatnená, len ak žiadateľ požiada o papierovú kópiu. Spoplatnené je však aj zaslanie výpisu v elektronickej forme do dátovej schránky alebo e-mailom. Ak žiadateľ poskytne dátový nosič, poplatok neplatí. Ak však súd zasiela elektronický výpis na dátovom nosiči, ktorý neposkytol žiadateľ (čiže aj v prípadoch, keď súd zasiela elektronický výpis prostredníctvom dátovej schránky alebo e-mailu), účtuje sa poplatok, pretože vydanie overeného výpisu nie je len prenos údajov.

Ako môžem získať výpis z registra, overenú kópiu alebo prepis dokumentov?

Overenú kópiu možno bezplatne získať na webovom sídle aplikácie verejných registrov. Týmto spôsobom možno získať kópiu úplného aj čiastočného výpisu. Poplatok sa účtuje, len ak žiadateľ požiada o papierovú kópiu. V prípade papierovej kópie sa účtuje poplatok 70 CZK za každú (začatú) stranu a možno o ňu požiadať na registrovom súde, na ktorom je dotknutá osoba zapísaná.

Konania vo veciach obchodného registra

Ako môžem začať konanie vo veciach obchodného registra (ako môžem podať návrh na zápis do registra, ako sa majú dokumenty overiť, aké dokumenty treba priložiť)?

Návrh na prvý zápis, na zmenu a na výmaz sa musí podať na predpísanom formulári, ktorý je k dispozícii na webovom sídle aplikácie verejných registrov. Formulár je možné vyplniť len elektronicke. Po vyplnení je potrebné vygenerovať formulár obsahujúci návrh na zápis, ktorý treba následne predložiť v papierovej alebo elektronickej forme.

Zápis do registra vykonáva buď registrový súd, alebo notár. Konanie sa spravidla začína na základe návrhu. V niektorých prípadoch môže konanie začať súd z vlastného podnetu, najmä v situácii, keď sa súd dozvie o nesúlade medzi zapísaným a skutočným stavom, alebo keď zápis nie je v súlade so záväznými právnymi predpismi. Po podaní návrhu súd zisťuje, či je vo veci príslušný, či má navrhovateľ právnu spôsobilosť na podanie návrhu, či návrh obsahuje všetky požadované údaje a či sú k nemu pripojené príslušné dokumenty. Ak návrh obsahuje nedostatky, ktoré možno odstrániť, súd navrhovateľa vyzve, aby ich odstránil (napr. aby predložil chýbajúce dokumenty alebo odstránil nedostatky v návrhu). Súd potom skontroluje, či sú údaje, ktoré sa majú zapísať na základe návrhu, podložené priloženými dokumentmi a či meno (názov spoločnosti), ktoré sa má zapísať, nie je zameniteľné s iným menom/názvom alebo či nie je zavádzajúce. Súd následne rozhodne o zápise do registra a úkon spracuje.

Notár môže zápis spracovať len vtedy, ak sú splnené zákonné požiadavky (nemusia byť totiž splnené automaticky). Hlavnou výhodou vybavenia zápisu u notára je rýchle spracovanie, keďže notár môže zápis vykonať ešte v ten istý deň, keď bola vyhotovená podkladová notárska zápisnica. Ďalšou výhodou je, že navrhovateľ nemusí návrh vygenerovať pomocou predpísaného formulára.

Notár môže vykonať zápis, ak:

skutočnosti, ktoré sa majú zapísať, sú doložené notárskou zápisnicou,

notárska zápisnica obsahuje vyhlásenie o zákonnosti obsahu podkladovej notárskej zápisnice a

navrhovateľ splnil ďalšie formálne náležitosti predložením príslušných dokumentov.

Podkladová notárska zápisnica je notárska zápisnica (zvyčajne zakladateľská listina), ktorá slúži ako podklad na zápis do verejného registra, alebo záznam rozhodnutia prijatého orgánom, ktorý je súčasťou právnickej osoby (napr. rozhodnutie valného zhromaždenia o odvolaní predstavenstva). Nie všetky právne nástroje musia mať formu verejnej listiny (notárskej zápisnice). To však nevylučuje možnosť vydať notársku zápisnicu ako právny nástroj, aj keď sa to podľa zákona nevyžaduje. Notárska zápisnica môže mať aj formu podkladovej notárskej zápisnice a môže sa použiť na priamy zápis vykonaný notárom.

V každom prípade je potrebné k návrhu pripojiť tieto dokumenty:

dokumenty preukazujúce skutočnosti, ktoré sa majú zapísať, a

dokumenty, ktoré musia byť podľa zákona uložené v zbierke listín.

V právnych predpisoch sa neuvádza zoznam všetkých požadovaných dokumentov. Dokumenty, ktoré sa majú predložiť, sa líšia v závislosti od formy právnickej osoby. Vo všeobecnosti sa vyžaduje listinný dôkaz o každej skutočnosti, ktorá sa má zapísať a ktorú nemožno zistiť z informačného systému verejnej správy alebo jeho časti, ktorá predstavuje verejnú evidenciu, register alebo zoznam.

Okrem iných záznamov treba predložiť živnostenské alebo iné podnikateľské oprávnenie vzťahujúce sa na oblasti podnikania alebo činnosti, ktoré sa majú zapísať do obchodného registra.

Napríklad nie je nutné zdokumentovať súhlas spoločníkov v spoločnosti s ručením obmedzeným/akciové spoločnosti so zápisom do registra, pretože takýto súhlas je preukázaný vyhotovením zakladateľského dokumentu vo forme notárskej zápisnice. Ak sa takýto súhlas neudelí na základe vyhlásenia overeného verejnou listinou, podpis členov na dokumente o súhlase musí byť overený.

Zdokumentovaný musí byť aj právny dôvod používania priestorov, v ktorých má spoločnosť sídlo. To znamená, že ak má spoločnosť sídlo v priestoroch, ktoré sú predmetom nájomnej zmluvy, ako právny dôvod používania priestorov musí byť uvedená buď táto nájomná zmluva, alebo vyhlásenie vlastníka, ktorým udeľuje súhlas s používaním priestorov ako sídla.

Určité skutočnosti, ktoré sa majú zapísať do registra, sa môžu zdokumentovať len čestným vyhlásením. Môže ísť napríklad o podmienky oprávnenosti týkajúce sa orgánov právnickej osoby.

Dokumenty slúžiace na doloženie zapísaných údajov sa musia vo všeobecnosti predkladať ako originál alebo úradne overená kópia. Dokumenty, ktoré sa podľa zákona musia uložiť do zbierky listín, nie je potrebné overovať. Takéto dokumenty sa predkladajú len v elektronickej podobe v prenosnom dokumentovom formáte (*Portable Document Format*, pdf.) s textovou vrstvou alebo vo formáte rozšíriteľného hypertextového značkového jazyka (*Extensible Hypertext Markup Language*, XHTML).

Za každý zápis do registra sa účtujú tieto súdne poplatky:

12 000 CZK za prvý zápis akciovej spoločnosti do verejného registra,

6 000 CZK za prvý zápis osoby do verejného registra, s výnimkou akciovej spoločnosti,

2 000 CZK za zmeny zápisu do registra alebo dodatky k nemu.

Poplatky za zápis do registra vykonaný notárom:

8 000 CZK za prvý zápis akciovej spoločnosti do verejného registra,

2 700 CZK za prvý zápis osoby do verejného registra, s výnimkou akciovej spoločnosti,

1 000 CZK za zmeny alebo dodatky.

Súdne poplatky do výšky 5 000 CZK možno uhradiť kolkami alebo prevodom na bankový účet príslušného súdu. Súdne poplatky nad 5 000 CZK sa musia uhradiť výhradne prevodom na bankový účet príslušného súdu. Poplatky za zápis do registra vykonaný notárom možno uhradiť priamo notárovi.

Konanie vo veciach verejného registra je oslobodené od poplatkov, ak:

sa zápis do registra týka fyzickej alebo právnickej osoby, v súvislosti s ktorou sa vedie insolvenčné konanie, v ktorom sa rieši jej platobná neschopnosť alebo hrozí platobná neschopnosť, pričom už bolo vydané rozhodnutie o vyhlásení platobnej neschopnosti, alebo

sa zápis do registra týka spolku, pobočného spolku, odborovej organizácie, medzinárodnej odborovej organizácie, organizácie zamestnávateľov alebo medzinárodnej organizácie zamestnávateľov, nadácie, nadačného fondu, ústavu alebo všeobecne prospešnej spoločnosti zapísanej vo verejnom registri alebo zmien v tomto registri.

Konania, v ktorých je navrhovateľom odborová organizácia, medzinárodná odborová organizácia, organizácia zamestnávateľov alebo medzinárodná organizácia zamestnávateľov (alebo jej organizačné zložky), sú oslobodené od poplatkov, ak sú tieto subjekty zapísané vo verejnom registri ako založené, určitým spôsobom zmenené alebo zlikvidované.

Rovnaké podmienky oslobodenia od poplatkov platia aj v prípade zápisu vykonaného notárom. Od poplatkov je oslobodený aj zápis vykonaný notárom na základe notárskej zápisnice o založení spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorá obsahuje len náležitosti predpísané Občianskym zákonníkom a zákonom o obchodných korporáciách a v ktorej je uvedené, že povinnosť poskytnúť vklad sa plní peňažným vkladom.

Osobne

Návrhy na zápis do verejného registra možno podávať osobne na podateľni príslušného registrového súdu alebo u notára.

Online

Návrhy na zápis do registra možno podávať elektronicky. Elektronické návrhy možno podávať najmä prostredníctvom dátovej schránky, na e-mailovú adresu podateľne súdu alebo prostredníctvom internetovej aplikácie ePodatelna. Na predkladanie dokumentov, ktoré sa majú uložiť do zbierky listín, možno použiť webovú aplikáciu verejných registrov. Dokumenty sa môžu predkladať aj na prenosných CD a DVD nosičoch. Návrhy na zápis v elektronickej podobe musia byť podpísané uznávaným elektronickým podpisom, pokiaľ nie sú zaslané prostredníctvom dátovej schránky navrhovateľa.

Ako sa podané návrhy posudzujú?

Registrový súd najprv preskúma, či je osoba podávajúca návrh na to oprávnená, či bol návrh podaný predpísaným spôsobom, či obsahuje všetky požadované údaje, či je zrozumiteľný a konkrétny, či sú k nemu priložené dokumenty preukazujúce skutočnosti, ktoré sa majú zapísať, a či je cieľ, ktorý právnická osoba sleduje, zákonný.

Súd potom preskúma, či sú údaje, ktoré sa majú zapísať na základe návrhu, skutočne podložené priloženými dokumentmi. Je dôležité zdôrazniť, že všetky skutočnosti, ktoré sa majú zapísať, musia byť doložené dokumentmi pripojenými k návrhu.

Súd takisto skontroluje, či meno právnickej osoby (názov spoločnosti), ktoré sa má zapísať, nie je zameniteľné s iným menom (názvom spoločnosti) už zapísanej osoby a či toto meno (názov spoločnosti), ktoré sa má zapísať, nie je zavádzajúce.

Právne účinky zápisu do registra

Účinok zápisu do registra na tretie strany podľa článku 17 smernice (EÚ) 2017/1132

Zápis vo verejnom registri je právne platným stavom pre všetky osoby, ktoré si nie sú vedomé, že zápis daného zapísaného subjektu nezodpovedá skutočnému právnemu stavu. Znamená to, že zapísané osoby budú viazané právnymi úkonmi vykonanými na základe skutočností zapísaných vo verejnom registri, aj keď nezodpovedajú skutočnému stavu. Napríklad predstavenstvo spoločnosti môže požadovať od spoločnosti vykonanie právnych úkonov aj po tom, ako prestalo byť predstavenstvom, ak táto skutočnosť nebola zapísaná vo verejnom registri a tretia strana o nej nevedela. Dôvodom je ochrana dobromyseľnosti tretích strán.

Ak skutočnosť nebola zapísaná vo verejnom registri (hoci mala byť), zapísaná osoba nemôže uplatniť skutočný stav ako námietku voči tretej strane, ktorá konala dobromyseľne, pokiaľ ide o zapísaný stav. Neplatí to však, ak zapísaná osoba preukáže, že tretia strana o skutočnom stave vedela.

Rozpory medzi zápisom v registri a jeho uverejnenou podobou

Stav zapísaný vo verejnom registri je účinný vo vzťahu k tretím stranám odo dňa jeho zverejnenia. Zapísaná osoba však môže namietkať, že tretia strana už o zapísaných skutočnostiach vedela. Zapísaná osoba môže ako dôvod námietky voči tretím stranám uviesť údaje a obsah dokumentov uložených v zbierke listín až 16. deň po ich zverejnení, ale len vtedy, ak tretia strana preukáže, že sa v uvedenej lehote nemohla o zapísaných skutočnostiach dozvedieť.

Dôkazné bremeno týkajúce sa toho, že tretia strana sa o zapísaných skutočnostiach nemohla dozvedieť, teda nesie tretia strana.

Kto je zodpovedný za správnosť zápisov?

Zapísané osoby sú povinné zabezpečiť, aby údaje zapísané v obchodnom registri boli aktuálne. Navyše je v záujme samotných zapísaných osôb zabezpečiť, aby boli údaje v obchodnom registri aktuálne a správne, pretože zápis vo verejnom registri je právne platným stavom pre všetky osoby, ktoré si nie sú vedomé, že zápis daného zapísaného subjektu nezodpovedá skutočnému právnemu stavu. Znamená to, že zapísané osoby budú viazané právnymi úkonmi vykonanými na základe skutočností zapísaných vo verejnom registri, aj keď nezodpovedajú skutočnému stavu. Napríklad predstavenstvo spoločnosti môže požadovať od spoločnosti vykonanie právnych úkonov aj po tom, ako prestalo byť predstavenstvom, ak táto skutočnosť nebola zapísaná vo verejnom registri a tretia strana o nej nevedela. Dôvodom je ochrana dobromyseľnosti tretích strán.

Zapísanej osobe možno takisto uložiť správnu pokutu, ak nereaguje na výzvu registrového súdu, aby oznámila skutočnosti alebo predložila dokumenty potrebné na vydanie rozhodnutia v konaní začatom z vlastného podnetu súdu, alebo aby predložila dokumenty, ktoré sa podľa tohto alebo akéhokoľvek iného právneho predpisu majú uložiť do zbierky listín. Správne pokuty môžu dosiahnuť výšku 100 000 CZK. Ak zapísaná osoba opakovane nespĺňa tieto požiadavky alebo ak ich nespĺnenie môže mať vážne dôsledky pre tretie strany a ak existuje zodpovedajúci právny záujem, registrový súd môže (aj z vlastného podnetu) začať konanie na likvidáciu právnickej osoby. Registrový súd informuje o tejto skutočnosti zapísanú osobu a poskytne jej primeranú lehotu na odstránenie nedostatkov.

Registrové súdy zároveň aktívne bojujú proti existencii neaktívnych spoločností, t. j. spoločností, ktoré nevykonávajú žiadnu hospodársku činnosť a existujú len formálne. Hlavným dôvodom na sankcionovanie a elimináciu neaktívnych spoločností je riziko, že môžu slúžiť ako biele kone na finančné (najmä daňové) podvody. Na nezákonné činnosti je totiž jednoduchšie využívať existujúce spoločnosti. Súd môže zrušiť spoločnosť, 1. ktorá napriek zákonnej povinnosti neuložila do zbierky listín svoje účtovné závierky najmenej za dva účtovné roky; 2. s ktorou nebolo možné sa skontaktovať. So spoločnosťou sa nemožno skontaktovať vtedy, keď nie je možné doručiť jej výzvu na predloženie chýbajúcich účtovných závierok do zbierky listín. Ak spoločnosť len neuložila svoje účtovné závierky (napriek zákonnej povinnosti), ale výzvu jej možno doručiť, súd uloží zapísanej osobe správnu pokutu ako stimul na predloženie požadovaných dokumentov.

Ak skutočnosť nebola zapísaná vo verejnom registri (hoci mala byť), zapísaná osoba nemôže uplatniť skutočný stav ako námietku voči tretej strane, ktorá konala dobromyseľne, pokiaľ ide o zapísaný stav. Neplatí to však, ak osoba, ktorá má byť zapísaná, preukáže, že tretia strana o skutočnom stave vedela. Okrem toho možno uložiť sankciu za priestupok podľa § 37a ods. 1 písm. h) zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve, a to vo forme pokuty do výšky 3 % hodnoty majetku, pričom za riešenie priestupkov je zodpovedný príslušný daňový orgán. Nespĺnenie požiadaviek týkajúcich sa verejného registra môže byť sankcionované aj ako priestupok podľa § 9 ods. 2 zákona č. 251/2016 Zb. o niektorých priestupkoch, pričom príslušným orgánom v takýchto prípadoch je obec s rozšírenou právomocou. Za určitých okolností môžu byť takéto priestupky trestným činom (§ 254 zákona č. 40/2009 Zb. – Trestný zákonník).

Postupy na ochranu údajov

Postupy týkajúce sa práv dotknutých osôb v súvislosti so zverejňovaním a uchovávaním ich osobných údajov

Z hľadiska právnych predpisov o ochrane údajov [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)] je právnym základom takéhoto spracúvania článok 6 ods. 1 písm. c) (t. j. spracúvanie je nevyhnutné na splnenie zákonnej povinnosti prevádzkovateľa) a písm. e) (spracúvanie je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi) všeobecného nariadenia o ochrane údajov v spojení s článkom 6 ods. 3 uvedeného nariadenia, t. j. ide o spôsob spracúvania, ktorý je priamo stanovený v práve.

Dôvody, pre ktoré sa osobné údaje fyzických osôb – vrátane údajov o bydlisku (mieste pobytu) – zverejňujú vo verejných registroch, vyplývajú zo zásady jednak formálnej publicity (§ 3 až 6 zákona o verejných registroch), ako aj materiálnej publicity (§ 8 a 9 zákona o verejných registroch), čo znamená, že štát umožňuje všetkým osobám všeobecný prístup k údajom jednotlivých subjektov zapísaných v registri a zároveň uplatňuje zásadu dobromyseľnosti (verejnej dôvery) vo vzťahu k zapísaným skutočnostiam, takže osobné údaje z obchodného registra možno použiť napríklad na kontrolu správnosti identifikačných údajov v rámci obchodného styku, na doručovanie úradných písomností členom predstavenstiev a pod.

Okrem toho zverejňovanie totožnosti členov predstavenstiev je už dlhodobo súčasťou požiadaviek podľa európskeho práva [pozri najmä článok 14 písm. d) a článok 30 ods. 1 písm. e) smernice (EÚ) 2017/1132 týkajúcej sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností, ktorá zahŕňa aj zmenu predchádzajúcej prvej smernice Rady 68/151/EHS]. V kontexte českého práva sa požiadavky stanovené v smernici vzťahujú aj na subjekty zapísané vo verejných registroch.

Pokiaľ ide o údaje zapísané vo verejných registroch, dotknuté osoby majú všetky práva vyplývajúce z článkov 12 až 22 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, pričom platia výnimky, ktoré sú v predmetných článkoch uvedené. Napríklad podľa článku 17 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia o ochrane údajov nemožno žiadosti o vymazanie vyhovieť, pokiaľ je spracúvanie potrebné „na splnenie zákonnej povinnosti, ktorá si vyžaduje spracúvanie podľa práva Únie alebo práva členského štátu, ktorému prevádzkovateľ podlieha, alebo na splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi“. Táto zákonná povinnosť vyplýva priamo zo zákona č. 304/2013 Zb. o verejných registroch právnických a fyzických osôb a o evidencii zvereneckých fondov.

Dotknuté osoby môžu svoje práva uplatniť priamo na príslušnom registrovom súde alebo u úradníka pre ochranu údajov.

Kontaktné údaje

Kontaktné údaje registrových súdov

Mestský súd v Prahe	Slezská 2000/9, 120 00 Praha	podatelna@msoud.pha.justice.cz Telefón: 224172111 Dátová schránka: snkabbm
Krajský súd v Českých Budějoviach	Zátkovo nábf. 10/2, 370 84 České Budějovice	podatelna@ksoud.cbu.justice.cz Telefón: 389018111 Dátová schránka: 832abay
Krajský súd v Plzni	Veleslavínova 21/40, 306 17 Plzeň	podatelna@ksoud.plz.justice.cz sbirkalistin@ksoud.plz.justice.cz Telefón: 377869611 Dátová schránka: yaraba4
Krajský súd v Ústí nad Labem	Národného odboje 1274/26, 400 92 Ústí nad Labem	podatelna@ksoud.unl.justice.cz Telefón: 475247111 – ústredňa Dátová schránka: phgaba8
Krajský súd v Hradci Králové	Československé armády 218/57, 502 08 Hradec Králové	podatelna@ksoud.hrk.justice.cz Telefón: 498016111 Dátová schránka: ep7abae
Krajský súd v Brne	Husova 353/15, 601 95 Brno	podatelna@ksoud.brn.justice.cz Telefón: 546511111 – ústredňa Dátová schránka: 5wwaa9j
Krajský súd v Ostrave	Havlíčkovu nábřeží 1835/34, 728 81 Ostrava	podatelna@ksoud.ova.justice.cz Telefón: 596153111 Dátová schránka: jhyaeqv

Užitočné odkazy

Webová aplikácia verejného registra: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>.

Podania do verejných registrov: <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>.

Informácie o podaniach do verejných registrov na portáli verejnej správy:

<https://portal.gov.cz/sluzby-verejne-spravy/rejstriky-katastry-evidence-vypisy-overeni-a-statistika-KAT-419/rejstriky-pravnickych-a-fyzickych-osob-KAT-642>

Informácie o zápise do verejných registrov na webovom sídle Notárskej komory Českej republiky:

https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_254-zapis-do-verejneho-rejstriku-notarem

Informácie o verejných registroch na portáli Businessinfo.cz: <https://www.businessinfo.cz/navody/verejne-rejstriky-ppbi/2/>

Posledná aktualizácia: 04/10/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.